Regio Rivierenland

Begroting 2026

Beleid en financiën van Regio Rivierenland voor het jaar 2026

Wat vindt u in de begroting 2026?

Inhoud

Wat vindt u in de begroting 2026	0
De opbouw van de begroting	1
De begroting 2026 samenvatting & ontwikkelingen	3
Besluitvorming over de Begroting 2026	6
Programma 1 – Regionale samenwerking	7
Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening	14
Programma 3 – Algemene baten en lasten	22
Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen	29
Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering	30
Paragraaf 4 – Financiering	33
Paragraaf 5 –Verbonden partijen	36
Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage	37
Uiteenzetting financiële positie	44
Meerjarenraming 2026-2029	47
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage	51

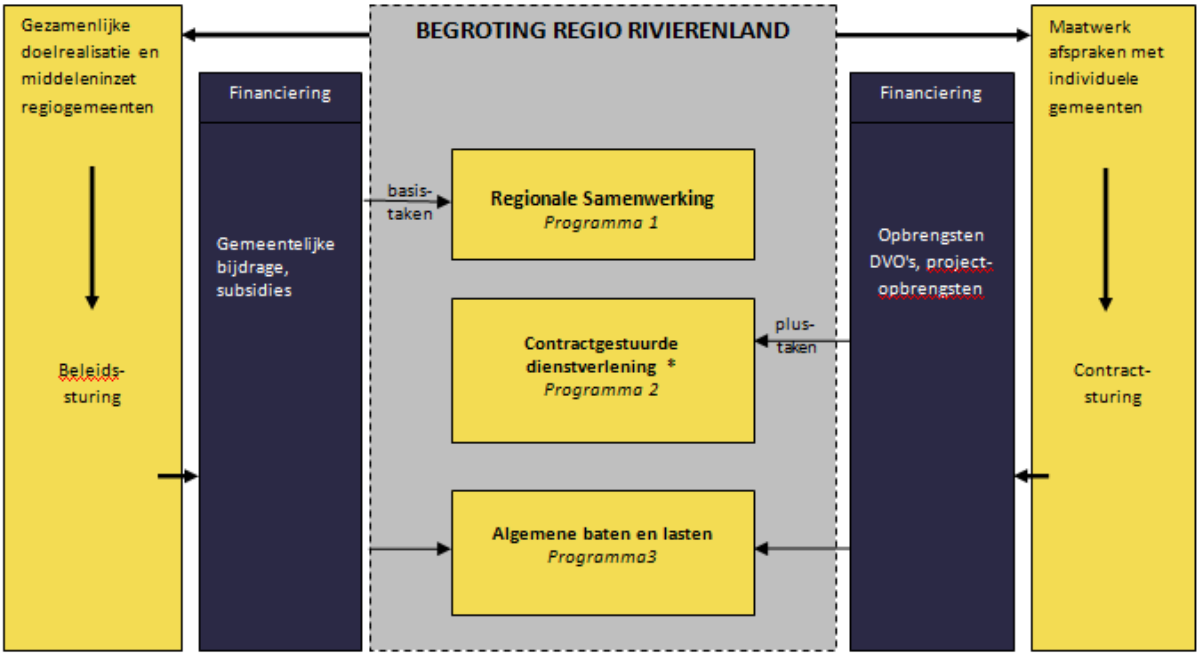
Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in programma 3 Algemene Baten en Lasten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2026 bestaat uit drie programma's. Programma 1 Regionale samenwerking en Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van de Regio. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij tevens de financieringsbronnen zijn aangegeven:

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Doorstroompunt (voorheen: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het Doorstroompunt volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het Doorstroompunt niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het Doorstroompunt.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lid gemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraag gestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lid gemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.
Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting.
Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale Samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio. In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking. In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die conform BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De regionale bestuurlijke samenwerking via Regio Rivierenland wordt via afstemmingsoverleggen tussen wethouders – genaamd portefeuilleoverleggen (pfo's) en speerpuntberaden- georganiseerd. Deze vormen van overleg zijn ingericht als adviserend aan het bestuur van Regio Rivierenland.

De speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing en facilitering van onze drie regionale economische speerpunten. De overige pfo's richten zich op de opgaven en programma's als mobiliteit, ruimte en wonen. Pfo's nemen geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk pfo wordt afstemming gezocht door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat.

Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma, het regionale Economisch ambitiedocument. Dit document omschrijft welke ambities we op de speerpunten en andere programma's willen realiseren. Het is aan een portefeuilleoverleg om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak hierbij is het maken van afspraken over hoe het betreffende programma wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als public affairs en lobby, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en ondernemende burgers gezocht**. Zo zijn er regionale platforms van gemeenten en andere stakeholders actief welke procesmatig worden gefaciliteerd, zoals de stuurgroep Regionale Energie Strategie en de Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA.**

De facilitering van een structureel programma of project beleggen via GR Regio Rivierenland komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente(raad) en de regio.
Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel (startnotitie) opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van het Regiokantoor. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het programma op regionaal niveau betekenis heeft.

De begroting 2026 samenvatting & ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen	1. Regionale samenwerking
Wat zien we gebeuren? De verwachte daling van het Gemeentefonds, de noodzaak tot structureel sluitende begrotingen en de druk om gemeentelijke bijdragen te beperken, vragen om een kritische blik op uitgaven en efficiëntie. Toch biedt deze context ook kansen. Juist in tijden van financiële krapte ontstaat ruimte voor innovatie en creativiteit. Door slimmer samen te werken en nieuwe technologieën, zoals kunstmatige intelligentie (AI), in te zetten, kan Regio Rivierenland effectiever opereren. Daarnaast nodigt de huidige situatie uit om de samenwerking tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties te intensiveren. Innovatieve financieringsmodellen, gedeelde infrastructuren en digitale transformaties kunnen bijdragen aan een veerkrachtige en toekomst-bestendige publieke dienstverlening. Hoewel de financiële druk onvermijdelijk is, ligt de sleutel tot succesvolle aanpassing in een combinatie van strategisch inzicht, creatief denken en technologische innovatie. Door deze elementen slim te benutten, kunnen we niet alleen de uitdagingen van 2026 het hoofd bieden, maar ook nieuwe kansen creëren voor de toekomst. Onze overtuiging is dat samenwerking loont. Het draagt bij aan het maken van slimmere, toekomstbestendige keuzes, het versterkt de (bestuurlijke) gemeenschap in het gebied, maar samenwerking zorgt ook voor kostenefficiëntie bij de individuele partners. Hiermee worden zowel inhoudelijke als financiële doelstellingen gerealiseerd. De uitvoering van de Regio Deal draagt hieraan zeker bij. Op basis van de oproep van gemeenteraden in de reactie op de kaderbrief 2026 om voorafgaand aan het voorleggen van de conceptbegroting 2026 aan het AB, scenario's voor doorvoering van de taakstelling voor te leggen, is op 12 maart een voorstel aan het AB voorgelegd. Het voorstel behelst een verlaging van salarisbudget HR (€ 28.500), verhoging van onttrekking reserves voor afschrijvingslasten conform bestemmingsreserve (€ 49.500) en het opnemen van de renteopbrengst (€ 120.000). We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Het treffen van deze maatregelen levert geen risico's op én tasten de omvang en kwaliteit van dienstverlening richting opdrachtgevers niet aan. **Wat betekent dit voor de begroting 2026?** Er kan een sluitende begroting voor 2026 gepresenteerd worden. Wij zijn ons terdege bewust van de financiële uitdagingen waarvoor gemeenten staan. Door scherp te zijn op de inzet van de aan ons toebedeelde middelen en op zoek te gaan naar andere vormen van financiering en deze mogelijk te maken leveren wij onze bijdrage in deze inhoudelijk en financieel uitdagende tijd.	**Te bereiken effect(en)** Het zorgen voor sterk samenwerkende overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren. **Anders in 2026** In 2026 lopen een aantal meerjarige programma's door, maar zullen een nieuw Regionaal Economisch Ambitiedocument worden vastgesteld door de raden, loopt het Mobiliteitsplan af en gaan we in de regio starten met de uitvoering van de Regio Deal 6e tranche. Ook in 2026 vragen de complexe opgaven en de behoefte aan meerjarige Kansenagenda's en regionale investeringsagenda's vanuit regio's van ons allemaal een stapje extra. Extra in die zin dat het integraal, domeinoverstijgend benaderen van opgaven nu meer dan ooit tevoren noodzakelijk is om ze het hoofd te bieden. Juist een overkoepelende benadering en werkwijze is in tijden van afnemende structurele middelen voor gemeenten nodig om investeringen – publiek, privaat en gemeenschappelijke - naar de regio te trekken. Niet alleen voor periode's van 5 jaar, maar langdurig richting 2025. **Belangrijkste aandachtspunten** In 2026 besteden wij aandacht aan het verwelkomen en inwerken van nieuwe raadsleden en eventueel nieuwe bestuurders na de gemeenteraadsverkiezingen. Ook hebben we aandacht voor de implementatie van de uitkomsten van de takendiscussie. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2026** Voor wat betreft de opsomming onder de kop 'belangrijkste aandachtspunten' is er geen budgettair gevolg.
	Meer informatie over programma 1 op pagina 7

2. Contractgestuurde dienstverlening	3 Algemene baten en lasten
Te bereiken effect(en) Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding. **Anders in 2026** • *Doorstroompunt* Vanaf 1 januari 2026 zal de wetswijziging Van School naar Duurzaam Werk in werking treden voor het Doorstroompunt. De doelgroep van het Doorstroompunt wordt daarin verbreed van 23 naar 27 jaar en de doelgroep en inzet van het nieuwe Regionaal programma wordt verbreed naar 27 jaar en de aansluiting op de arbeidsmarkt. • *Inkoopbureau* Het regionaal Inkoopbureau is per 1-5-2025 geleidelijk afgebouwd en wordt niet meer vanuit Regio Rivierenland georganiseerd. Het maakt daarom geen onderdeel meer uit van de begroting in 2026. • *Wet Inburgering* De nieuwe DVO Wet Inburgering is met terugwerkende kracht vastgesteld per 2024 en wordt verwerkt in de begroting 2026. **Belangrijkste aandachtspunten** 1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten, met daarbij de Sociale Recherche als voornaam aandachtspunt. 2. Een verdere professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2026** • Doorstroompunt; de wetswijziging vanaf 1 januari 2026 heeft gevolgen voor de formatie en de baten/lasten. • DVO Inburgering; vaste formatie verwerkt voor team inburgering van 9 FTE.	**Algemene toelichting bij het programma** In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord. **Anders in 2026** • Realisatie van de 1,5% taakstelling op de gemeentelijke bijdrage. **Belangrijkste aandachtspunten** 1. Sturen op een efficiëntie- en digitaliseringsslag binnen bedrijfsvoering met een overhead die in balans is met de taken in de programma's 1 en 2. **Effecten/gevolgen voor de begroting 2026** • Opname van de rente-inkomsten (als gevolg van binnengehaalde subsidies) in de begroting om de gemeentelijk bijdrage te verlagen. • Verlaging van de formatie bij HR met 0,22 fte conform de vastgestelde op- en afschaling berekeningssystematiek. • Harmonisering van de overhead toerekening over de verschillende taken in programma 1 en 2. • Een reguliere toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van indexering van salariskosten en overige kostenbudgetten.
Meer informatie over programma 2 op pagina 14	*Meer informatie over programma 3 op pagina 22*

De belangrijkste financiële ontwikkelingen en aandachtspunten

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026

Besparing gemeentelijke bijdrage
Op basis van de oproep van gemeenteraden in de reactie op de kaderbrief 2026 om voorafgaand aan het voorleggen van de conceptbegroting 2026 aan het AB, scenario's voor doorvoering van de taakstelling voor te leggen, is op 12 maart één voorstel (in plaats van meerdere scenario's) aan het AB voorgelegd.
Het voorstel behelst een verlaging van salarisbudget HR (€ 28.500), verhoging van onttrekking reserves voor afschrijvingslasten conform bestemmingsreserve (€ 49.500) en het opnemen van de renteopbrengst (€ 120.000). We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Met deze maatregelen besparen we structureel meerjarig vanaf 2026 4,6% op de gemeentelijke bijdrage uit de begroting 2025. Na indexaties van salarissen en prijzen realiseren we in 2026 nog altijd een besparing van 1,76% op de gemeentelijke bijdrage. We realiseren dus al 2 jaar eerder (namelijk in 2026 al 4,6%) een grotere besparing dan de gevraagde bezuiniging van 3% in 2028.

De voorgestelde maatregelen passen binnen het voorstel dat in de kaderbrief is aangekondigd. Het zou zonde zijn als we nu voorstellen taken te schrappen of met een lagere kwaliteit uitvoeren en straks in jaarrekening moeten constateren dat er een positief resultaat door rente-inkomsten is. Wij zijn verlengd lokaal bestuur en willen de taakstelling realiseren op een wijze die geen afbreuk doet aan de dienstverlening richting de gemeenten.

Belangrijkste wijzigingen in Begroting 2026

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2026 is met € 496.000 gestegen t.o.v. de begroting 2025. Het bedrag van de baten (excl. de gemeentelijke bijdrage) is gestegen met € 317.000. Belangrijkste oorzaak van deze stijging is hogere baten en lasten door het opnemen van projecten en subsidies in programma 1 (€ 1.243.000), lagere baten en lasten voor het pauzeren van de bijdrage van het RSF-fonds in 2026 (€ 511.000), en lagere baten en lasten voor Inkoopbureau (€ 516.000) wegens het beëindigen. Daarnaast zijn in alle programma's de begrote lasten toegenomen door de indexering van de salariskosten en indexering van de overige kostenbudgetten.

- In de begroting 2026 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2025 is opgenomen (€ 10.000).

- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 11,27 per inwoner en dat komt neer op een daling van € 0,27 per inwoner t.o.v. de begroting 2025 (een daling van het bedrag per inwoner met 2.3%).
  In totaal daalt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2024 met € 52.000. Deze daling is als volgt opgebouwd:
  - Indexatie van materiële en personele budgetten conform kaderbrief: + € 36.000
    Conform de kaderbrief zijn de materiële budgetten geïndexeerd met 3,3% en zijn de salarissen geïndexeerd met een correctie op de indexatie van 2025 (-1,1%) en een verwachte stijging van 3,8% voor 2026 (in totaal 2,7%, conform kaderbrief).
  - Rente-inkomsten € 120.000
    In de begroting wordt vanaf 2026 een jaarlijkse opbrengst uit rente-inkomsten opgenomen van € 120.000. Deze opbrengst in het product Treasury verlaagt de gemeentelijke bijdrage met € 110.000 door een verlaging van de toegerekende rente met € 10.000.
  - Toegenomen overheadkosten: + € 22.000
    Als gevolg van mutaties in programma 3 stijgen de overheadkosten. De mutaties betreffen o.a. indexatie van materiële en salarisbudgetten en verlaging van formatie bij HR.

- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings-)reserves van in totaal € 317.000. De reserves worden ingezet voor de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 51.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 83.000). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar. Er is ook een onttrekking uit de reserve Contractgestuurde Dienstverlening begroot van € 184.000 voor het verwachte tekort bij het onderdeel Sociale Recherche.

Besluitvorming over de Begroting 2026

Besluitvorming over de begroting

Februari/maart 2025 Ambtelijke voorbereiding

24 maart 2025 Behandeling concept begroting door het Dagelijks Bestuur

Indienen van gemeentelijk zienswijzen

Gemeenten kunnen conform de wettelijke termijn schriftelijk hun zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur.

Tot 2 juli 2025 Beoordeling gemeentelijke zienswijzen

De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van 2 juli 2025.

3 september 2025 Vaststelling begroting door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,

gezien het voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2026,

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2026 vast te stellen conform het ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur in 3 september 2025.

De secretaris, De voorzitter,

J.W.A. Hakkert S. Stoop

Het programma in beeld

Te bereiken effect
Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.

Deeleffect
Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland.
Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.

Effectdoelstelling
De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:
- Facilitering en ondersteuning van het dossier Ruimte, onder meer in het kader van stikstof, het Regionale programma behorend bij het Ruimtelijk Arrangement

Reguliere activiteiten:
Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij:
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling, onder andere op de regiomiddagen.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.

Deeleffect
Gemeenten en samenwerkende partners ondersteunen met programma's
(faciliteren en procesregie) om regionale en lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regierol op realisatie van regionale opgaven en doelstellingen en afspraken waaronder die uit het nog op te stellen Regionaal Economisch Ambitiedocument.

Effectdoelstelling
Gemeenten en bestuurders faciliteren in hun gezamenlijke beleidsmatige activiteiten op o.a. de drie Speerpunten Agribusiness, Economie & Vestigingsklimaat en Recreatie & Toerisme.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:
- Vaststellen Regionaal Economisch ambitiedocument door de raden
- Uitvoering starten van de Regio Deal 6e tranche als ambitieversneller

Reguliere activiteiten:
1. Uitvoering van het nog vast te stellen Regionaal Economisch Ambitiedocument voor de periode vanaf 2026 en agenda's op het gebied van Mobiliteit, Regionale Energie Strategie, Ruimte en Wonen.
2. Genereren van grotere subsidies en geldstromen om complexe opgaven en bijbehorende programma's te realiseren.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	In 2021 is het Regionaal Economisch Ambitiedocument Regio Rivierenland (REA) voor de periode 2022-2025 opgesteld. In 2025 is het REA en de benoemde opgaven, programma's en projecten en het Regionaal Stimuleringsfonds geëvalueerd. In 2026 wordt na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw economisch ambitiedocument aangeboden aan de raden. Het economisch ambitiedocument is een van de bouwstenen voor de integrale regionale Kansenagenda en regionale investeringsagenda FruitDelta Rivierenland.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	**Prestatieafspraak**
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	- Bestuursadvisering gericht op besluitvorming om programma's en projecten te realiseren. - Advisering en ondersteuning van de regionale portefeuillehoudersoverleggen die zijn ingesteld door het Algemeen en Dagelijks Bestuur. - Frequent overleg met de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen. - De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht. - Voor de agendering en het proces met de raden vindt er vier keer per jaar een Regionale AgendaCommissie plaats.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's en bieden van inspiratie/innovatie. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat. - Organiseren van Collegedagen en Regiomiddagen - Regionale raadsinformatiebijeenkomsten voor de raden
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken rondom Economie, Mobiliteit, Regionale Energietransitie en energie-infrastructuur en Ruimte.	Het faciliteren van de regionale samenwerking tussen gemeenten en andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven. Vanuit het licht van de regionale belegde opgaven en programma's helpen wij samenwerkingsverbanden met steunverklaringen of treden wij op als aanvrager van subsidies voor bijvoorbeeld kenniswerkplaatsen.
4. Uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument	Door monitoring maken we inzichtelijk wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens en de invulling daarvan.
5. Genereren van geldstromen en subsidies om nieuwe projecten te realiseren.	- We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van de regionale opgaves en programma's t te realiseren. - We genereren subsidies als Regio Deal en LEADER om programma's te financieren.

Effectdoelstelling	
Activiteit	**Prestatieafspraak**
	- Verantwoording van ingezette middelen.

Regionaal Economisch Ambitiedocument 2026 en verder: in ontwikkeling

In 2025 wordt het regionaal Ambitiedocument 2022-2025 geëvalueerd. Om gericht accenten te leggen in een vervolg vinden er in 2025 onderzoeken plaats naar de huidige status en samenstelling van de economische structuur in relatie tot de brede welvaart. Zijn er nog ontwikkelingen binnen economische sectoren die een bepaalt perspectief vragen van het economisch ambitiedocument vanaf 2026? Wat is de rol van de overheid wel en niet in de economische ontwikkelingen? Ten tijde van het opstellen van de begroting van 2026 kunnen we nog niet gericht aangeven hoe het document is opgebouwd. Wel wordt er uiteraard voortgebouwd op het eerdere economische ambitiedocument.
De overkoepelende economische ambitie voor de periode na 2025 zal hoe dan ook gericht zijn op stimuleren van toekomstbestendigheid en verzilveren van meerwaarde op de economie, als de aanjagers van de brede welvaart (welzijn) in de regio. Waar de ambitie in de voorgaande periode op economische groei lag, ligt deze nu bij het creëren van een optimale balans tussen economische groei en draagkracht van de omgeving (leefomgeving, arbeidsmarkt en onderwijs, mobiliteit, verduurzamen).
In 2026 loopt het huidige ambitiedocument door tot het nieuwe document wordt vastgesteld door de gemeenteraden. Samen met stakeholders zetten we ons in 2026 in voor de realisatie van de economische opgaven en de ambities in combinatie met andere opgaven.

Public affairs & Lobby

Public affairs & Lobby is als een opgave geformuleerd in het eerste regionale economische ambitiedocument 2016-2020. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2023 het 'Public affairs- en lobbybeleidsplan Regio FruitDelta Rivierenland 2024-2028' vastgesteld. Dit plan vormt de basis voor het werken met evenementen, werkbezoeken, inhoudelijke lobbyactiviteiten richting provincie Gelderland, het Rijk en de Europese Unie. FruitDelta Rivierenland wil het platform zijn waar men (de O's) elkaar vindt, samenwerkingen aangaat en waar mooie projecten worden gerealiseerd, zodat de regio uitbloeit tot een regio met brede welvaart voor iedereen die er woont, werkt, onderneemt en leert. FruitDelta Rivierenland zorgt ervoor dat de regio, door de inzet van haar ondernemerschap, tot bloei komt in brede welvaart. We staan voor de uitdaging om inhoudelijke lobbyopgaven te formuleren samen met de O's om beleid en projecten effectief te kunnen uitvoeren in onze regio en zo bij te dragen aan onze maatschappelijke opgaven. De urgentie om public affairs & lobby in te zetten neemt toe. Zo moeten we investeren in lobbyactiviteiten richting Den Haag om te zorgen dat er aandacht is voor urgente regiospecifieke opgaven rondom bijvoorbeeld agribusiness, energietransitie, mobiliteit en wonen. De versterkte inzet op public affairs & lobby heeft al zichtbaar effect gehad. Zo zijn er in de Tweede Kamer moties ingediend op basis van (in ieder geval deels) onze inbreng en hebben fracties en leden van de Tweede Kamer en Provinciale Staten meerdere werkbezoeken aan onze regio afgelegd. Ook worden er door de versterkte inzet sinds eind 2023 structureel bestuurdersreizen naar de internationale evenementen als 'European Week of Regions and Cities' en 'Grune Woche' voorbereid. De succesvolle inzet op lobby en public affairs leidt weer tot nieuwe lobbyactiviteiten. Sinds de versterkte inzet op Public Affairs en Lobby is FruitDelta Rivierenland zichtbaar in Den Haag.

Gebiedsagenda/Kansenagenda FruitDelta Rivierenland

Hoe halen de vijf o's samen grote subsidies, uitkeringen en fondsen naar de regio FruitDelta Rivierenland, juist in tijden van een mogelijk structurele daling van gemeentelijke inkomsten via de Gemeentefonds? Hoe komen we tot een regionale investeringsagenda (RIA)? Dit is een van de vijf pijlers van de Gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland die via GR gefaciliteerd wordt. Inmiddels is er een landelijke roep, ook vanuit het Rijk om als regio een regionale Kansenagenda inclusief meerjarige regionale investeringsagenda (RIA) te ontwikkelen en op te stellen. We bouwen hierbij voort op de eerder opgestelde gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland.
In de gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland zijn acht integrale opgaven gedefinieerd waarin een integrale aanpak noodzakelijk is omdat de opgaven niet sectoraal zijn te realiseren. De gebiedsagenda heeft de basis gelegd voor een werkwijze waarin we samen met partners de beste en slimste oplossingen identificeren en uitwerken voor de complexe integrale opgaven. We gaan aan de voorkant met onze partners in gesprek. Zo boeken we sneller resultaat, kunnen we gerichter lobbyen richting Rijksoverheid en Europa en kunnen we makkelijker financiering krijgen voor de aanpak van onze opgaven.

In 2023 is de werkwijze van de Gebiedsagenda ontwikkeld, gebruikmakend van bestaande overleggen, stuurgroepen en de begeleidingsgroep 'Gebiedsagenda FruitDelta Rivierenland'. Tevens is er een tijdelijk uitvoeringsteam opgericht om de integrale aanpak en werkwijze verder in de praktijk te brengen en samen met regionale partners de eerste stappen richting een regionale investeringsagenda (RIA) te zetten. Dit is een

langdurig proces. In 2025 heeft er een nadere verkenning plaatsgevonden naar hoe zo'n regionale kansenagenda en meerjarige investeringsagenda, gelet op de ontwikkelingen, eruit kan komen te zien. Ook is er een pilot 'strategische Board gestart. Samen met de Regio Deal 6e tranche als vliegwiel zal in 2026 uitvoering worden gegeven aan de pilot en het voortbouwen op de uitkomsten van de verkenning naar de regionale Kansenagenda en RIA. Eerder is in de Kaderbrief van 2025 is benoemd dat structurele ondersteuning noodzakelijk wordt geacht. De noodzaak en urgentie staat nog steeds overeind, gelet op de doorontwikkeling richting een regionale kansenagenda en bijbehorende investeringsagenda. Maar de verkenning naar de Kansenagenda/RIA is bij het opstellen van de begroting 2026 nog niet afgerond. Daarmee is ook nog niet inzichtelijk wat dit vraagt aan capaciteit, de bijdragen van de verschillende regionale partners. Om deze reden is een eventuele startnotitie voor de raden op dit moment nog niet aan de orde.

Regionaal Stimuleringsfonds

De afgelopen jaren is het Regionaal Stimuleringsfonds (RSF) het financiële instrument geweest dat in belangrijke mate bijdraagt aan het realiseren van onze ambities zoals die verwoord staan in het Regionaal Economisch Ambitiedocument. Met het RSF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio. Deze projecten moeten direct bijdragen aan het realiseren van de gestelde opgaven bij de economische speerpuntsectoren, zoals vastgelegd in het Regionaal Economisch Ambitiedocument 2022-2025. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal/ andere financieringsbronnen inbrengen om de projectbegroting rond te krijgen.

Voor verstrekkers van grotere, regionale subsidies en andere middelen– denk aan een Regio Deal- werkt de RSF als een zichtbare multiplier. De aanwezigheid is soms zelfs nodig om aan te tonen als regionale cofinanciering en als tastbaar bewijs dat de gemeenten in Rivierenland bereid zijn om te investeren in regionale ontwikkelingen.

Het Algemeen Bestuur stelt vanuit zijn vergadering van 12 maart voor om voor 2026 een pauzejaar (pauzeknop) in te lassen. Dit betekent dat in 2026 geen gemeentelijke bijdrage zal worden gevraagd. De jaren 2025/2026 zullen worden gebruikt om de ontwerpprincipes van het RSF te heroverwegen in relatie tot het nieuwe Economisch Ambitiedocument. Het is daarom wenselijk dat het RSF vanaf 2027 in de meerjarenbegroting blijft staan.

Mobiliteit

De regio Rivierenland ligt centraal in Nederland en is daardoor in trek bij bedrijven en (potentiële) inwoners. De unieke ligging tussen de rivieren geeft de regio haar identiteit, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. De mobiliteitsopgaven voor onze regio zijn divers, gemeente- en regiogrensoverschrijdend en vragen om een verscheidenheid aan oplossingen. We hebben regionaal onze krachten gebundeld en werken samen met andere regio's, provincies en het Rijk. Dit met één gezamenlijk doel voor ogen: goede en veilige oplossingen voor een duurzaam bereikbare, vitale regio. Dankzij de bijdrage van de gemeenten kunnen wij ook in 2026 gezamenlijk aan de slag met het de doelstelling uit het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026. In 2026 wordt het uitvoeringsplan Mobiliteit geëvalueerd.

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught. Gegeven de huidige stikstofcrisis en beleidskeuzes laat de verbreding nog op zich wachten. We zetten ons in op het realiseren van diverse regionale (verkeers-)maatregelen met oog op de doorstroming, leefbaarheid en veiligheid rondom de A2. Ook blijven we ons inzetten voor het in de toekomst verbreden van de A15. De laatste jaren nemen de knelpunten enorm toe en daarom worden ook in 2026 de nodige activiteiten verricht om dit bij het Rijk onder de aandacht te blijven brengen, al dan niet samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant.

In toenemende mate zal onze mobiliteit beïnvloed worden door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de regionale woningbouwopgave, dit biedt knelpunten, maar ook kansen om de beschikbare ruimte en infrastructuur slimmer te benutten. Samen met de provincie proberen we het mobiliteitsvraagstuk integraler te benaderen. Spitsmijden, hybride werken, deelmobiliteit of samen reizen, bieden kansen om de beperkte ruimte beter te benutten en de CO_2-uitstoot te verminderen. Door nu te investeren in fiets-gerelateerde oplossingen wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. Leefbaarheid is vaker een issue en het geen uitvoering geven aan cruciale wegenprojecten vraagt om meer samenwerking met het Rijk op andere vormen van vervoer. Flexibel openbaar vervoer kan daarbij een oplossing bieden. Ook zetten we ons in voor het in de vaart houden en het verduurzamen van de veerponten in ons gebied. Deze oeververbindingen zijn essentieel voor onze schoolgaande jeugd, forenzen of biedt recreanten een aangename manier om van de vele rivieren in onze regio te genieten.

Wonen

In 2025 heeft er een actualisatie van de eerder gesloten Woondeal Rivierenland (2023), een bestuursakkoord tussen Rijk, provincie en gemeenten, plaatsgevonden Daar wordt in 2026 verder uitvoering aangegeven door onder meer door uitvoering middels een uitvoeringsagenda. Zo wordt er verder handen en voeten gegeven aan de regionale Versnellingstafel sociale huur Rivierenland en huisvesting aandachtsgroepen. Ook regiospecifieke randvoorwaarden zoals netcapaciteit en spuitzonering worden uitgewerkt.
Voor gemeenten in Rivierenland vormde de Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 de basis voor totstandkoming van de regionale Woondeal. Dit gezamenlijke product van zowel de acht gemeenten in Rivierenland alsook de provincie Gelderland bevatte namelijk al afspraken over de woningbouwopgave voor de komende 10 jaar. Zowel kwantitatief alsook kwalitatief. De Woondeal heeft eraan bijgedragen dat de regionale ambities nu nader zijn uitgewerkt in concrete woningbouwafspraken met medeoverheden. Bovendien heeft het intensieve proces van de totstandkoming geleid tot versterking en verbreding van de samenwerking met Woonpartners in Rivierenland.

Op landelijk niveau is er aan de invoering van de wet 'Versterking Regie op Volkshuisvesting' gewerkt. De wet geeft vorm en inhoud aan de wens om de regie op de volkshuisvesting te hernemen. Hiermee verankert de regering de volkshuisvestelijke taak van alle overheden in de regelgeving en wordt het instrumentarium van overheden versterkt om regie te kunnen voeren. De uiteindelijke invoering van de wet zal onder meer op de provinciale en gemeentelijke verordeningen een impact hebben en voorbereid dienen te worden.

Regionale Energiestrategie (RES)

In het landelijke Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Een van deze afspraken is dat er regionale plannen worden gemaakt voor wind op land, grootschalig zon en warmte. Naast deze onderwerpen richt de RES-en zich in toenemende mate op het leggen van de verbinding met andere thema's die een relatie hebben met CO_2-reductie zoals duurzame woningbouw en mobiliteit en/of van belang zijn voor het slagen van de energietransitie zoals netcapaciteit, arbeidsmarkt en innovatie.

Alle regio's in Nederland hebben een regionale energiestrategie opgesteld, waaronder FruitDelta Rivierenland. Op 1 juli 2021 is de RES 1.0 FruitDelta Rivierenland ingediend bij het Nationaal Programma RES (NPRES), na vaststelling in alle gemeenteraden, PS en AB Waterschap Rivierenland. In 2025 is er een voortgangsrapportage RES tot stand gekomen.

Bij de totstandkoming van de regionale energiestrategie in Rivierenland spelen regionale en lokale stakeholders een belangrijke rol. Ook op Gelders en landelijk niveau werken de RES-regio's en stakeholders nauw samen.

Energiesysteem van de toekomst

Het Nationaal plan energiesysteem (NPE) brengt in kaart hoe het energiesysteem van de toekomst eruit moet zien en wat nodig is om daar te komen. De inzet is een meer sturende rol voor de Rijksoverheid op het gebied van energieaanbod, energie-infrastructuur, ruimte, verdeling en besparing. In het NPE wordt een cruciale rol geschetst voor provincies en gemeenten om op lokaal en regionaal niveau de transitie nader vorm te geven in samenwerking met de netbeheerders en de Rijksoverheid. Dat betekent in samenhang ontwerpen, plannen en uitvoeren. Het kabinet wil hiervoor nieuwe interbestuurlijke afspraken maken. Hierdoor wordt het NPE verbonden aan de opgaven in de verschillende regio's, waar deze effect hebben op het energiesysteem op lokaal of regionaal niveau.
Al ruim voordat het NPE eind 2023 werd vastgesteld werd in Gelderland al samenwerking gezocht rondom het energiesysteem. Directe aanleiding was netcongestie en de noodzaak om tijdig vooruit te kijken. In 2022 stelde provincie Gelderland hiervoor het beleidskader Gelderse Energie Infrastructuur (GEIS) vast, gericht op op 3 sporen:

1. Snelle realisatie geplande uitbreidingen
2. Integraal programmeren
3. Beter benutten netcapaciteit

Binnen GEIS wordt nu samengewerkt via de RES-structuur omdat in de RES betrokken partijen zoals gemeenten, provincie en netbeheerders al meerdere jaren met elkaar samenwerken. De Stuurgroep RES faciliteert het verbreden van dit vraagstuk naar andere regionale opgaven (mobiliteit, wonen, ruimte, EZ en logistiek).

Deze samenwerking vertaalt zich ook in de financiële ondersteuning van de RES door rijk (procesfinanciering), provincie (expertpool warmte, versnellingsteam vergunningverlening) en gemeenten (programmamanager) en capaciteitsinzet van Stuurgroeppartners. De procesfinanciering voor de RES door het Rijk is geborgd tot eind 2030.

Ruimte

Het ruimtelijke domein is sinds tenminste 2021 volop in beweging, mede door urgente opgaven en plannen van de rijksoverheid om de regie op Ruimtelijke Ordening te herpakken en de realisatie van deze opgaven te versnellen. Tegelijkertijd is de personele capaciteit bij gemeenten beperkt. Het is daarom zaak om als regio en

gemeenten kennis uit te wisselen en waar mogelijk samen op te trekken en keuzes te maken op basis van een zorgvuldige afstemming van initiatieven.

De ontwikkelingen en opgaven binnen het ruimtelijk domein zijn de komende jaren enorm én zeer urgent. Denk hierbij aan: de verkenning naar een ruimtelijk ontwikkelperspectief, het interbestuurlijke regioprogramma dat voort moet gaan vloeien uit de afspraken tussen Rijk-provincie in het Ruimtelijk Arrangement, de bijbehorende uitwerking van de agenderende opgaven en het komen tot gebiedsprogrammering, het aanhaken op en lobbyen voor de de investeringen en subsidiemogelijkheden. Dit vraagt de komende jaren strategische en organiserend vermogen inzet en organiserend vermogen.
Gemeenten kunnen deze ruimtelijke vraagstukken niet alleen oppakken. Regionale samenwerking is, bij deze veelal gebiedsoverstijgende opgaven, noodzakelijk. Het vraagt om een gecoördineerd proces, een gezamenlijke aanpak en kennisuitwisseling. Het regionale portefeuillehoudersoverleg Ruimte bewaakt inhoudelijk de integraliteit tussen thema's waar het ruimtebeslag betreft. De taak en zorg is het proces om te komen tot een zorgvuldige, kwalitatieve en effectieve toedeling van functies aan locaties
Vanuit Regio Rivierenland wordt hierin samen opgetrokken met gemeenten, provincie, Waterschap en andere samenwerkingspartners. In de Kaderbrief van 2025 is benoemd dat structurele ondersteuning van het portefeuilleberaad noodzakelijk wordt geacht. De noodzaak en urgentie staat nog steeds overeind. De startnotitie voor gemeenteraden volgde uit het proces van de 'Regionale ambitie & doorontwikkeling GR Regio Rivierenland' dat in 2025 is afgerond. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2026 is de behandeling van de startnotitie Ruimte door de gemeenteraden nog niet afgerond. De eventuele impact van de startnotitie is daarom niet verwerkt in de onderliggende begroting 2026.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)

Gelderland werkt en bouwt aan een Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. Logistiek stopt niet bij de grens en in Logistics Valley werken drie regionale hotspots daarom samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.

In het 'Meerjarenprogramma 2025 t/m 2028 *D.O.O.R. (Duurzaam, Ondernemersgedreven, Overheid & Onderwijs faciliterend en Resultaatgericht)* met logistiek in Gelderland Logistics Valley' zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië.

De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000.
De provincie subsidieerde afgelopen jaren altijd 75% van deze kosten voor elke hotspot gelegen aan de Gelderse Corridor. De Gelderse corridor is genoemd in het coalitieakkoord. De bijdrage aan deze bovenregionale samenwerking met behulp van Logistics Valley vanuit onze regio is, wanneer de provincie 75% subsidieert, beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Dit bedrag is opgenomen in deze begroting. Het meest bekende project van het Gelderse samenwerkingsverband is de jaarlijkse Dag van de Logistiek.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 3.009.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
  * Algemene Bestuursondersteuning € 1.090.000.
  * Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning € 1.919.000
- Voor programma 1 vindt er een stijging van de gemeentelijke bijdrage (€ 58.000) plaats door de indexatie van het reguliere formatiebudget (€ 27.000), prijsindexatie van de reguliere werkbudgetten (€ 9.000) en de toegerekende overhead (€ 22.000).
- Het traineeprogramma waar Regio Rivierenland als werkgever optrad namens de gemeenten is beëindigd. De baten (daling van € 72.000) en lasten (daling van €72.000) worden daarom niet langer opgenomen in de begroting.
- Het voorstel om de pauzeknop in te drukken voor het Regionaal StimuleringsFonds zorgt voor 511.000 euro minder baten en lasten voor de begroting.
- Verder zijn er voor de programma's Wonen (€ 367.000), Mobiliteit (€ 100.000) en RES (€ 603.000) toegekende subsidies en rijksbijdragen toegevoegd. Ook voor LEADER als meerjarige ambitieversneller geldt dat er een verhoging in de baten en lasten plaatsvindt in 2026 (€ 172.000).
- In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Lasten	5.122	2.442	3.111
Baten	4.037	1.120	1.781
Subtotaal	**-1.085**	**-1.322**	**-1.331**
Gemeentelijke bijdrage	2.517	2.951	3.009
Saldo van baten en lasten	**1.432**	**1.630**	**1.679**
Onttrekking reserve	-	-	-
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	**1.432**	**1.630**	**1.679**

Toelichting bij de tabel:
Het begrote resultaat van € 1.679.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Algemene bestuursondersteuning;
- Speerpunten (speerpuntberaden), beleids- en projectondersteuning
- Regionaal Stimuleringsfonds (RSF)

Meer informatie is te vinden op onze website www.regiorivierenland.nl/ en www.fruitdeltarivierenland.nl.

Het programma in beeld

Te bereiken effect
Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.

Deeleffect
Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.

Effectdoelstelling
Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

- Het regionaal Inkoopbureau is per 1-5-2025 geleidelijk afgebouwd en wordt niet meer vanuit Regio Rivierenland georganiseerd. Het maakt daarom geen onderdeel meer uit van de begroting in 2026.

Reguliere activiteiten:
Uitvoeren basistaken op het gebied van:

1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar. En monitoren en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie van 16 tot en met 22 jaar. Vanaf 1 januari 2026 wordt de wettelijke uitvoeringstaak tot 27 jaar. (Doorstroompunt).
2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van het Doorstroompunt.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie en preventieve inzet voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).
5. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.
6. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).
7. Contractbeheer en leveranciersmanagement op het gebied van Wmo/Jeugd.
8. Uitvoeren (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de gemeenten Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en West Maas en Waal.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraak
1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar. Monitoren en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie van 16 tot en met 22 jaar (Doorstroompunt). Vanaf 1-2026 wordt de wettelijke taak van het Doorstroompunt uitgebreid naar inzet op jongeren tot 27 jaar. 2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van Leerplicht en het Doorstroompunt, jongeren van 12 tot en met 22 jaar. Vanaf 1-2026 wordt de inzet van het Regionaal programma uitgebreid naar jongeren tot 27 jaar en aansluiting op de arbeidsmarkt.	- Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: • Uitvoeren van trajecten en projecten voor jongeren tot 27 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. Het creëren van een sluitende aanpak in de ketensamenwerking. Communicatie en systeem gereed voor uitvoering nieuwe wettelijke taak voor doelgroep tot 27 jaar. • Voorkomen van verzuim en schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). • Het monitoren en in samenwerking met keten-partners ondersteunen en begeleiden van Jongeren in Kwetsbare positie (vanaf 16 jaar). • Jaarlijks wordt de effectrapportage vsv opgesteld en ingediend bij het ministerie OCW. • Beleid opstellen incl. uitvoeringskader gericht op de nieuwe wet Van School naar Duurzaam Werk. • Opstart en coördinatie van een nieuw Regionaal Programma 2026-2029 in samenwerking met ketenpartners onderwijs en arbeidsmarktregio.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie en preventieve inzet (LP) voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.	- LP: Na afloop van het verslagjaar wordt een jaarverslag opgesteld en begin oktober de wettelijke rapportage (Artikel 25), met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang per gemeente. - LP: Minstens één keer per jaar vindt een evaluatiegesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening. - LP: In 2026 koersen we op uniformiteit en één lijn in dienstverlening en formatie volgens Ingrado-norm voor alle deelnemende gemeenten. - SR: uitvoeren van toezichthouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is. - Dienstverlening kan plaatsvinden aan alle aangesloten gemeenten. Ook kan dienstverlening worden aangeboden aan andere (non-profit) partijen.
4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).	
5. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.	Continu wordt in samenwerking met de gemeenten bezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.
6. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)	Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem: - contract- en relatiebeheer - maandelijkse facturering - periodieke monitoring, verantwoording - kwaliteitsmeting en doorontwikkeling van het vervoersysteem
7. Contractbeheer en leveranciersmanagement op het gebied van Wmo/Jeugd.	- Leveranciersmanagement en contractbeheer - Toetsing van en handhaving op het nakomen van de in de overeenkomst en het Programma van Eisen vastgelegde bepalingen - Informatie- en data-gedreven werken

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraak
	- Informatievoorziening en communicatie naar zes gemeenten, leveranciers en andere stakeholders - Bijdragen aan innovatie en zorgvernieuwing in samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders - Aan de gemeenten periodieke en jaarlijkse verantwoording afleggen over de uitvoering en de resultaten van de hiervoor staande hoofdtaken. Voor de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel worden deze taken alleen uitgevoerd voor een aantal specifieke vormen van zorg en begeleiding.
8. Uitvoer (van een gedeelte) van de Wet Inburgering voor de regiogemeenten.	Door het team Inburgering worden taken uitgevoerd met betrekking tot het Plan Inburgering en Participatie, de brede intake van de inburgeringsplichtige en wanneer noodzakelijk de handhaving daarvan. Daarnaast wordt ondersteuning aan de inburgeraars gegeven door een financieel ontzorger. Verder worden gemeenten door Regio Rivierenland geadviseerd op het gebied van Wet Inburgering en geadviseerd om de inzet van inburgeringsvoorzieningen.

Doorstroompunt

Het Doorstroompunt voor Voortijdig Schoolverlaten zet zich in voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar die verzuimen, zonder startkwalificatie dreigen van school te raken of al van school geraakt zijn. We zien dat uitval en complexe problematiek toenemen. Hierbij is meer maatwerk en arbeidsintensieve begeleiding nodig, waar nodig aangevuld met zorghulp of de hulp van andere ketenpartners. We signaleren, initiëren en verbinden binnen de ketensamenwerking. Er is behoefte aan een helder (uitvoerings)kader zowel intern als extern richting ketenpartners en een duidelijke positionering binnen de regio.
Vanaf januari 2026 zal de nieuwe wet Van School naar Duurzaam Werk van kracht gaan. Dit betekent een intensievere samenwerking tussen het Doorstroompunt, het mbo, Werk en Inkomen en de arbeidsmarktregio. De doelgroep van het Doorstroompunt en het nieuw Regionaal Programma wordt verbreed van 23 naar 27 jaar. Er worden hernieuwde samenwerkingsafspraken gemaakt met mbo, Werk en Inkomen en de Arbeidsmarktregio. Het Doorstroompunt stelt beleid op hoe zij hun rol gaan invullen, zich positioneren binnen de regio en gaan aansluiten op de ketenpartners. De Doorstroompuntregio is verantwoordelijk voor het tot stand brengen, samenwerken met de genoemde ketenpartners en de coördinatie van dit nieuwe Regionaal programma.

Leerplicht

De nieuwe Ingrado-norm is doorberekend naar Leerplichtformatie en voor de meeste deelnemende gemeenten zijn de formatie-uren inmiddels uitgebreid en ingevuld. Het doel in 2026 is voor alle deelnemende gemeenten dezelfde lijn te hanteren en geen maatwerk meer te leveren in de dienstverlening. Dit betekent dat nog één gemeente naar volledige Ingrado-norm moet uitbreiden en één gemeente de volledige Leerplichttaak bij Regio Rivierenland neerlegt of volledig in eigen beheer gaat uitvoeren. Hierover wordt het gesprek verder gevoerd om tot samenwerkingsafspraken te komen.
We zien het aantal verzuimmeldingen en complexe casussen verder toenemen. Ook het leveren van maatwerk en intensieve inzet van Leerplicht neemt verder toe. Leerplicht signaleert en verbindt en is als regiehouder en adviseur al vroegtijdig betrokken. Ook gaan we preventief adviseren en voorlichting geven op basisscholen, voortgezet onderwijsscholen en mbo-instellingen binnen de regio. Met deze preventieve rol zal tijdig signaleren en inzetten en een sluitende aanpak, erger doen voorkomen. Met de uitbreiding van de formatie is deze preventieve aanpak én het kwalitatief goed uitvoeren van de wettelijke taak mogelijk. Door uniformiteit en één lijn in dienstverlening vanuit Regio Rivierenland kunnen robuustheid, kwaliteit en efficiency gegarandeerd blijven.

Sociale Recherche

De Sociale Recherche blijft haar kennis en expertise inzetten in de opsporing van fraude zoals zwartwerken, het verzwijgen van vermogen, woonfraude, fraude met persoonsgebonden budget (PGB) en andere vormen van zorgfraude. De Sociale Recherche levert ook inzet en een bijdrage aan het Interventieteam de Waarden (IDW). In dit projectteam werken ketenpartners integraal en gemeenteoverstijgend samen om ondermijnende activiteiten waarbij mogelijk sprake is van fraude aan te pakken. Ook wordt in samenwerking met Wmo/Jeugd en in opdracht van gemeenten signalen van (mogelijke) fraude bij zorgaanbieders onderzocht. In de afgelopen jaren zien we een afname in het beroep dat met name vanuit de participatiewet op de Sociale Recherche wordt gedaan. We gaan hierover met de opdrachtgevers in gesprek om te komen tot een toekomstbestendige dienstverlening.

Versis
Versis voert in 2025 voor 8 gemeenten het Wmo-vervoer en voor 5 gemeenten het leerlingen- en jeugdvervoer uit. In onze organisatie is het beheerbureau van Versis ondergebracht. De primaire taak valt uiteen in de inkoop, het contractbeheer en de financiële afhandeling van alles rondom het vervoer. Marktpartijen verzorgen in opdracht van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. De kosten van dit vervoer worden 1-op-1 doorbelast richting de gemeenten.

Wmo/Jeugd
De taken en werkzaamheden vanuit Wmo/Jeugd spitsen zich toe op het contractbeheer en leveranciersmanagement. Vanuit het contractbeheer en leveranciersmanagement bewaken we de contractuele afspraken met aanbieders en werken we samen met gemeenten en aanbieders aan het verbeteren van de kwaliteit van de geleverde zorg én het financieel houdbaar houden van het zorglandschap. We voeren contractgesprekken met het gecontracteerde veld en organiseren samen met de gemeenten ontwikkeltafels om het zorglandschap door te ontwikkelen.

Inburgering
Regio Rivierenland voert de inburgering uit voor vijf gemeenten. Sinds 2024 is de hernieuwde samenwerking vastgelegd in een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO), die met terugwerkende kracht is ingegaan en in 2026 voor het eerst wordt verwerkt in de begroting.
De primaire taak van het team Inburgering is het begeleiden van inburgeraars en hun financiële ontzorging. Dit blijft de kern van onze dienstverlening. Daarnaast ondersteunt en adviseert Regio Rivierenland gemeenten binnen de nieuwe DVO bij hun contracten met aanbieders van inburgeringsvoorzieningen. Een nieuwe administratieve taak is toegevoegd om de ingezette voorzieningen te controleren.
De ontwikkelingen rondom asiel en huisvesting worden nauwgezet gevolgd. In samenwerking met gemeenten wordt geanticipeerd op de mogelijke impact hiervan op de uitvoering van de inburgering.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten.
Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma.
Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO
Definitieve *% VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2022-2023*

Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	644	24	3,73%	6,42%
Culemborg	617	46	7,46%	6,42%
Maasdriel	562	42	7,47%	6,42%
Neder-Betuwe	742	30	4,04%	6,42%
Tiel	1.063	64	6,02%	6,42%
West Betuwe	1.355	64	4,72%	6,42%
West Maas en Waal	431	18	4,18%	6,42%
Zaltbommel	818	39	4,77%	6,42%
Totaal	**6.232**	**327**	**5,25%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2022-2023).

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO
Definitieve % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2022-2023

Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.370	3	0,22%	0,61%
Culemborg	1.649	10	0,61%	0,61%
Maasdriel	1.272	0	0,00%	0,61%
Neder-Betuwe	1.456	5	0,34%	0,61%
Tiel	2.067	16	0,77%	0,61%
West Betuwe	2.987	7	0,23%	0,61%
West Maas en Waal	946	6	0,63%	0,61%
Zaltbommel	1.760	7	0,40%	0,61%
Totaal	**13.507**	**54**	**0,40%**	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2022-2023).

De definitieve vsv-cijfers over het schooljaar 2022-2023 laten zien dat 381 jongeren (vo en mbo) uit Regio Rivierenland zijn uitgevallen. Daarnaast zijn er nog 10 vavo-leerlingen voortijdig van school geraakt. In totaal komt het voorlopig vsv-percentage van Regio Rivierenland op 1,97%, dat zijn 391 jongeren. Het landelijk vsv-percentage is 2.34%. In de regio zien we een forse toename van het aantal vsv'ers mbo4. Vergeleken met landelijk, ligt het totaal vsv-percentage van Regio Rivierenland lager.
Van gemeente Tiel en gemeente Culemborg ligt het totaal vsv-percentage boven het landelijk en regionaal percentage. Van gemeente Maasdriel ligt het mbo vsv-percentage boven het landelijk en regionaal gemiddelde. Het totaal aantal vsv'ers in onze regio is licht gestegen ten opzichte van het schooljaar daarvoor. Landelijk zien we een lichte daling in vergelijking met het schooljaar daarvoor. Vanwege de wetswijziging Van School naar Duurzaam Werk is het huidige Regionaal programma vsv verlengd tot eind 2025. Vanaf januari 2026 moeten we met de regionale ketenpartners een nieuw programma opstellen waarmee we inzetten op het terugdringen van uitval, een goede aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt en een toename van terug begeleiden van vsv'ers (12 tot 27 jaar) binnen één jaar naar onderwijs en/of de arbeidsmarkt.

Absoluut verzuim *Realisatie schooljaar 2023-2024, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.745	64	17,1
Neder-Betuwe	4.421	57	12,9
West Betuwe	7.715	97	12,6
West Maas en Waal	2.509	42	16,7
Zaltbommel	4.608	92	20,0
Totaal	**22.998**	**352**	**15,3**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim *Realisatie schooljaar 2023-2024, leerlingen 5 t/m 17 jaar*			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	3.745	194	51,8
Neder-Betuwe	4.421	192	43,4
West Betuwe	7.715	456	59,1
West Maas en Waal	2.509	141	56,2
Zaltbommel	4.608	344	74,7
Totaal	**22.998**	**1.327**	**57,7**

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

De in bovenstaande overzichten opgenomen aantallen met betrekking tot absoluut en relatief verzuim sluiten aan op het jaarverslag, dat door Leerplicht is opgesteld. De cijfers geven de inspanningen weer die zijn gedaan op het gebied van verzuimcontrole en -reductie (verzuimpreventie, toezicht & handhaving). Uit de cijfers van het relatief verzuim blijkt, dat t.o.v. het vorige schooljaar 2022-2023 meer relatief verzuim is binnengekomen en opgepakt. De cijfers van het Absoluut verzuim laten een daling zien t.o.v. het vorige schooljaar 2022-2023. Dit is een positieve ontwikkeling. Meer en betere melding van relatief verzuim en de vroegtijdige betrokkenheid van Leerplicht, resulteert in een afname van het aantal leerlingen zonder schoolinschrijving.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten
Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Voor alle onderdelen geldt dat de overhead gewijzigd is door de harmonisering van de overhead toerekening. Dit heeft geresulteerd in een eenduidige manier van het toerekenen waarbij elk onderdeel hetzelfde overheadbedrag per fte dient te financieren. Voor een aantal onderdelen betekent dit een stijging van de overhead en voor een aantal een daling van de overhead. Hieronder volgen per onderdeel de belangrijkste financiële aandachtspunten:

Doorstroompunt
Vanwege de wetswijziging Van School naar Duurzaam Werk zijn er nog veel onduidelijkheden met betrekking tot de baten en lasten van het Doorstroompunt. Het is nog onduidelijk wat de rol van het Doorstroompunt wordt voor de nieuwe doelgroep, welke inzet vanuit het Doorstroompunt binnen het nieuwe Regionaal programma nodig is en wat dit betekent voor de formatie van het Doorstroompunt. In 2025 ontvangt het Doorstroompunt eenmalig extra rijksmiddelen voor het overgangsjaar. Deze middelen mogen besteed worden tot eind 2026 en hebben mogelijk ook effect op de financiën van 2026. De rijksmiddelen Doorstroompunt vanaf 2026 zijn anders opgebouwd en bevat geen budget 'Kwalificatieplichtgelden' meer. Momenteel worden hier binnen de regio afspraken over gemaakt om de overgang met een afbouwscenario vorm te geven.

Leerplicht
Formatie Leerplicht is bijgesteld naar Ingrado-norm, waarbij de salariskosten zijn geïndexeerd en het meest recente leerlingenaantal (peildatum 1-10-2024) is gehanteerd. Ook de kosten van het JeugdVolgSysteem zijn geïndexeerd. De lasten voor Leerplicht zijn € 21.000 lager. De lasten voor de leerplichtadministratie vallen lager uit. Door efficiency voordelen wordt een gedeelte van de administratieformatie niet ingevuld. Door het niet invullen van deze formatie, heeft Leerplicht minder fte formatie en worden er ook € 5.000 minder overheadkosten aan Leerplicht doorberekend.
De baten van Leerplicht zijn € 26.000 lager, omdat dit efficiency voordeel is doorberekend in een korting aan alle deelnemende gemeenten.

Sociale recherche
In de afgelopen jaren zien we een afname in het beroep dat met name vanuit de participatiewet op de Sociale Recherche wordt gedaan. Met ingang van 2026 neemt de gevraagde inzet vanuit Werkzaak verder af en ontstaat hierdoor een financieel tekort en is een onttrekking uit de reserves noodzakelijk. We gaan hierover met de opdrachtgevers in gesprek om te komen tot een toekomstbestendige dienstverlening.

Versis
Marktpartijen verzorgen in opdracht van ons de daadwerkelijke uitvoering van het vervoer. De kosten hiervan worden 1-op-1 doorbelast richting de gemeenten. Dit betreft de kosten op basis van het daadwerkelijke gebruik. Op basis van het huidige gebruik van het vervoer is de inschatting dat de lasten lager zullen zijn. Omdat we deze kosten 1-op-1 doorbelasten zijn daarom voor onze organisatie ook de baten lager.

Wmo/Jeugd
Het uitvoeringsbudget en de salariskosten zijn geïndexeerd. Eind 2025 verwachten we meer zicht te hebben op de structureel benodigde inzet van het uitvoeringsbudget en bekijken we of bijstelling nodig/mogelijk is. Daarnaast valt de overhead voor Wmo/Jeugd lager uit dan in de DVO is opgenomen.

Inburgering
De nieuwe Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Inburgering is verwerkt in de begroting, waarbij de kosten voor de uitvoering zijn geïndexeerd voor 2026. Het tarief voor overhead blijft, na harmonisering op organisatieniveau, in lijn met de doorgevoerde verlaging in 2025. Daarnaast worden de kosten voor de tolkendienst opgenomen in de begroting. Dit is een inburgeringsvoorziening die door gemeenten wordt gefinancierd vanuit de SPUK Inburgering. Regio Rivierenland zal deze kosten volgens afspraak doorbelasten aan de gemeenten.

Programma 2 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Lasten	14.377	13.133	12.709
Baten	16.058	14.757	14.126
Subtotaal	**1.682**	**1.625**	**1.417**
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**1.682**	**1.625**	**1.417**
Onttrekking reserve	137	-	184
Storting reserve	76	-	-
Resultaat	**1.742**	**1.625**	**1.601**

Toelichting bij de tabel:
Het begrote resultaat van € 1.601.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:
- Doorstroompunt (voorheen RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Wet Inburgering

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website: www.regiorivierenland.nl.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
D	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De overhead toerekening over de verschillende taken in programma 1 en 2 is geharmoniseerd.
- De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. De totale lasten bij programma 3 zijn t.o.v. de begroting 2025 per saldo met € 250.000 gestegen. De baten zijn gestegen met € 178.000.
- De mutaties in de lasten bestaan uit hogere kosten door prijsindexatie (€ 29.000), hogere kosten door salarisindexatie (€ 74.000), hogere kosten door bijstelling inschaling (€ 40.000), lagere lasten door een verlaging van de formatie P&O (- € 28.500) en hogere lasten door detachering (€ 136.000).
- In het bedrag van de begrote baten van in totaal € 436.000 is een bijstelling van de opbrengsten uit dienstverleningsovereenkomsten opgenomen (€ 32.000), de opbrengst uit detachering verwerkt (€ 136.000) en zijn de verwachtte rente-inkomsten (€ 120.000), als gevolg van binnengehaalde subsidie opgenomen. Dit leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van € 110.000 door het wegvallen van de toegerekende rente van € 10.000.
- De inzet van de reserves is begroot op € 133.000 en bestaat uit de inzet van de reserve Herhuisvesting (€ 82.500) en de inzet van de reserve Desintegratiekosten voor de financiering van de lasten van het ICT-plan, waarmee we de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur hebben gerealiseerd (€ 50.500).

Na de samenvattende cijfertabel is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting. Bovendien wordt daarmee een betere sturing en control gerealiseerd.

Programma 3 *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**
Lasten	3.442	3.599	3.848
Baten	742	258	546
Subtotaal	**-2.701**	**-3.341**	**-3.303**
Gemeentelijke bijdrage	-211	-	-110
Saldo van baten en lasten	**-2.912**	**-3.341**	**-3.413**
Onttrekking reserve	84	86	133
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	**-2.827**	**-3.255**	**-3.279**

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2026**	**Wijze van verdeling en toerekening van de overhead**
Directie en management primair proces	1.058	percentages en fte's
Bedrijfsvoering	1.985	percentages en fte's
Huisvesting	261	percentages en fte's
Personeelszaken en organisatie	275	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	259	percentages en fte's
Totaal lasten	**3.838**	
Vergoeding overeenkomst desintegratiekosten Avri	133	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	292	
Totaal baten	**426**	
Saldo van de baten en lasten bij Overhead	**3.413**	
Mutaties reserves		
Onttrekking reserve Herhuisvesting	83	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	51	
Totaal mutaties reserves	**133**	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	**3.279**	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 1.679.000 en voor programma 2 Contractgestuurde dienstverlening € 1.601.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 40.800 per fte (dat is nu inclusief de kosten voor het teammanagement).

Overhead en apparaatskosten

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Overhead**	**Apparaatskosten**
Totaal lasten overhead	3.838	3.838
Uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		3.911
Speerpunt- en beleidsondersteuning en projecten		1.163
Totaal lasten	**3.838**	**8.913**
Percentage van de totale lasten	**19,5%**	**45,3%**
Bedrag per inwoner	**€ 15,01**	**€ 34,86**

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2025 gestegen met 0,7% punten (van 18,8% naar 19,5%). De procentuele stijging in de begroting 2026 heeft te maken met de daling van de lasten binnen programma 2, Contractgestuurde Dienstverlening.

Treasury
De investeringen en overige activiteiten hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury.
In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie *Bedragen x € 1.000*	**Treasury**
Rentebaten	-120
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	-
Saldo rentelasten en rentebaten	**-120**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	**-120**
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	-
Begroot resultaat taakveld 0.5 Treasury	**-120**

Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 120.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2026 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.
Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:
- Overhead
- Treasury
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen.
We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Toelichting bij de financiële risico's

Onderstaande risico's zijn relevant voor de begroting 2026:

- Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten.
- Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.
- Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

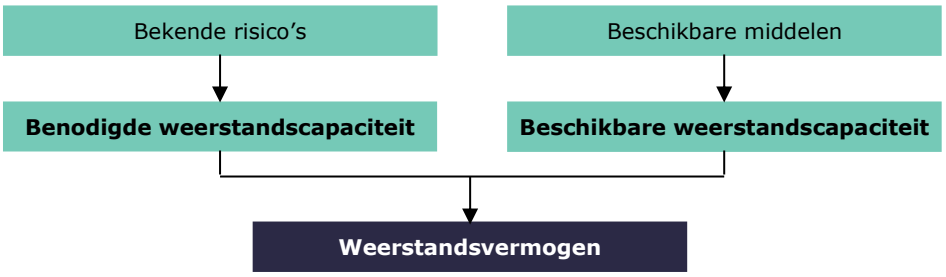
De uitvoeringsaspecten van risicomanagement en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in de organisatie worden hierna in deze paragraaf toegelicht.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.
De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico’s bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoekrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 als extra buffer voor het afdekken van (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen.
Risico bij Contractgestuurde dienstverlening in de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald.

Onze inspanningen zijn gericht op een reëel en structureel sluitende begroting bij de contractactiviteiten (programma 2) in de (meerjaren)begroting vanaf 2023. De sturing op kosten is geïntensiveerd en verbeterd en streven we naar een financieel sluitende exploitatie.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlenin4
Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringrisico’s op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico’s voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico’s op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven
In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post ‘onvoorzien’ in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers.
In de programmabegroting 2026 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomanagement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft.
Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Overige financiële risico’s

Op grond van de wettelijke voorschriften mogen in de balans geen arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden opgenomen met een jaarlijks gelijkblijvend volume. Dit heeft onder meer betrekking op de verplichting verlofdagen. Als gevolg van de toegenomen werkvoorraad en werkdruk zien we een groei in het verlofsaldo bij medewerkers. De lasten daarvan worden gerealiseerd op het moment dat het verlof wordt opgenomen of uitbetaald. Voor de latente verlofverplichtingen is geen budget in de begroting opgenomen en daarmee vormt de verplichting voor verlofdagen (in de jaarrekening 2024 een bedrag van € 186.000) een belangrijke financiële risicopost.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn ons bedrijfspand op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 16 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan
In 2024 is door het algemeen bestuur een nieuw meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. We hebben in de begroting 2026 de storting in de onderhoudsvoorziening vastgelegd op € 15.546, gelijk aan het geraamde bedrag in de begroting 2025.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening meerjarig is als volgt.

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Stand 1 januari	**47**	**63**	**76**	**92**
Dotatie voorziening	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	0	2-	0	34-
Stand 31 december	**63**	**76**	**92**	**74**

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

Algemeen
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's 1 en 2 te realiseren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

De organisatie van de Gemeenschappelijk Regeling Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

1. **Programma's en projecten (programma 1)**:
   Dit onderdeel richt zich op de procesmatige facilitering van regionale samenwerking op bijvoorbeeld de thema's wonen, economie, energie en mobiliteit. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
2. **Contractgestuurde Dienstverlening (programma 2)**:
   Dit onderdeel voert 6 gemeentelijke taken uit: leerplicht, doorstroompunt (RMC), wmo-jeugd, inburgering, sociale recherche en versis (leerlingenvervoer). Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.
3. **Algemene Baten en Lasten (programma 3)**:
   Dit onderdeel bestaat uit HR, Financiën, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Facilitair, Juridische Zaken, Informatiebeheer, Communicatie en Secretariaat. Dit onderdeel is gericht op de bedrijfsvoering van de GR Regio Rivierenland en de interne dienstverlening en bedrijfsprocessen die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's 1 en 2 te realiseren.

Programma's en projecten (Programma 1)
De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door programmamanagers en projectleiders voor diverse beleidsvelden/opgaven. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten (en tussen gemeenten en samenwerkingspartners) op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten). Samen met de gemeenten zetten we in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen en opgepakt worden, zodat de gemeenten(raden) het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen.

Contractgestuurde dienstverlening (Programma 2)
Bij de Contractgestuurde Dienstverlening ontzorgen we de gemeenten op maat in de uitvoering van gemeentelijke taken omdat gemeenten meerwaarde zien om die taken op regionaal schaalniveau op te pakken. Die meerwaarde zit in robuustheid (medewerkers kunnen elkaar vervangen), efficiëntie (werkzaamheden kunnen optimaal verdeeld, niet per definitie per gemeente) en kostenbesparing (gemeenten profiteren van schaalvoordelen).

Bedrijfsvoering (Programma 3)
De ondersteunende diensten (HR, Financiën, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Facilitair, Juridische Zaken, Informatiebeheer, Communicatie en Secretariaat) staan direct ten dienste van het primair proces van de organisatie, de taken uit programma 1 en 2. Ten behoeve van de instandhouding van de regionale samenwerking zelf, zijn op concernniveau werkzaamheden nodig. De concernondersteuning is gericht op:

- Het werkgeverschap (arbeidsvoorwaarden (incl. facilitaire zaken en ICT-faciliteiten), personeelsregelingen, OR).
- De planning- en controlcyclus, monitoring en financieel advies.
- Control (interne controle en algemene financiële control).
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen).
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen).
- Informatiebeheer (centrale archiefverantwoording en –wetgeving, beveiliging (persoons)gegevens).
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders).
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten).

Doorontwikkeling bedrijfsvoering
In 2026 gaan we de taakstelling van 1,5% op de gemeentelijke bijdragen realiseren door verlaging van het salarisbudget bij HR, verhoging van de onttrekking uit reserves voor afschrijvingslasten (dit conform de bestemmingsreserve) en het opnemen van de verwachte renteopbrengst in de begroting. We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Met deze maatregelen voldoen we aan de oproep van de gemeenten en kunnen we ook onze budgetten indexeren.

We zullen in 2026, middels de vastgestelde op- en afschaling berekeningssystematiek, sturen op het behouden van balans in de capaciteit bij bedrijfsvoering in relatie tot de taken in het primaire proces. Concreet betekent dit een verlaging van de formatie bij HR met 0,22 fte. Daarnaast investeren we enerzijds in kennis, competenties en behoud van medewerkers en anderzijds door interne bedrijfsprocessen te automatiseren en te digitaliseren.

De complexiteit van de opgaven neemt steeds verder toe. Als gevolg hiervan wordt de samenwerking met partners en het gezamenlijk maken van keuzes en bedenken van slimme integrale oplossingen steeds belangrijker. Om gemeenten goed van dienst te blijven én de toekomstige ambities te realiseren, vraagt dit in snel tempo iets van de ontwikkeling van medewerkers, zowel in kennis als in competenties en vaardigheden. Daarbij komt dat de krapte op de arbeidsmarkt sterk toeneemt in vrijwel alle sectoren. Om medewerkers te blijven binden aan de organisatie en om nieuwe medewerkers te werven, zullen wij een aantrekkelijke werkgever moeten blijven. Om goed werkgeverschap meer vorm en inhoud te geven, blijven wij onder andere inzetten op het concept van Great Place To Work.

Het door ontwikkelen van de organisatie vraagt naast de verdere ontwikkeling van medewerkers en goed werkgeverschap, ook om automatisering en digitalisering van interne processen. Wanneer de bedrijfsprocessen niet verder geautomatiseerd worden, vergen reguliere interne processen onnodig veel tijd en capaciteit en leidt dit tot een te hoge werkdruk met de daaraan gekoppelde risico's van verminderde vitaliteit en uitval. Deze doorontwikkeling (efficiëntieslag) is dan ook noodzakelijk om de dienstverlening naar de gemeenten kwalitatief goed te continueren.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.
De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator	Begroting
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,290
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,271
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	1,1%
Overhead (percentage van de totale lasten)	19,5%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 34,66

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting
De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht , waarin ook de vacatures en formatie gerelateerde begrotingswijzigingen zijn meegenomen. In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 februari 2025 zijn verwerkt.

Specificatie	Personele formatie (incl. vacatures)	Personele bezetting
Directie en management primair proces	7,00	7,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, AVG en administratie	17,28	14,81
Speerpunt- & beleidsondersteuning en projecten	8,67	7,89
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	38,92	38,10
Traineeship	-	-
Proces-/programmamanager Arbeidsmarktregio Rivierenland*	2,67	2,00
Totaal fte	**74,54**	**69,80**
Totaal fte per 1.000 inwoners	**0,290**	**0,271**

*) *De proces-/programmamanager Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA) zijn op 1 maart 2020 bij Regio Rivierenland in dienst gekomen.*

De personele bezetting is per saldo 2,61 fte lager dan de personele formatie. Het verschil bestaat uit formatieplaatsen die tijdelijk ingevuld zijn met externe inhuur en medewerkers met een tijdelijke aanstelling op basis van projectgelden (geen formatieplaatsen).

Externe inhuur
De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2026 uit op een bedrag van € 88.000. Dat is 1,1% van het salariskostenbudget in de begroting. De inhuurbudgetten hebben betrekking op de teams Versis en Bedrijfsvoering.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2026

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld.
De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:
- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen
Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving.
Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan.
Er mag een bedrag ter hoogte van 2,00% (met een ondergrens van € 1.000.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken.
Wij hebben de drempelwaarde vastgelegd op € 450.000, omdat bij een banksaldo boven € 500.000 een rentevergoeding aan de BNG betaald moet worden.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen
De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving.
Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen.
We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico’s.
Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 19.669.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken.
De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2026 € 1.613.000
In de meerjarenraming is geen overschrijding van de kasgeldlimiet voorzien

Kasgeldlimiet *Bedragen x € 1.000*	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Grondslag voor norm: omvang oorspronkelijke begroting	19.225	19.173	19.669	20.652	21.198	21.742
Kasgeldlimiet o.g.v. wet Fido: 8,2% van grondslag	**1.576**	**1.572**	**1.613**	**1.693**	**1.738**	**1.783**
Gemiddelde vlottende schulden	1.240	1.240	1.240	1.240	1.240	1.240
Gemiddelde vlottende middelen	13.821	12.227	11.706	11.686	11.656	11.594
Gemiddelde netto vlottende schulden	**-12.581**	**-10.987**	**-10.466**	**-10.446**	**-10.416**	**-10.355**
In percentage t.o.v. begroting	-65%	-57%	-53%	-51%	-49%	-48%
Ruimte (+) / overschrijding (-)	-14.158	-12.559	-12.079	-12.140	-12.154	-12.137

Renterisico
De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo
Derhalve is er geen renterisico gezien Regiorivierenland geen leningen heeft.

Kredietrisicobeheer
Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico
We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa zijn volledig met eigen middelen betaald.
Sinds de overname van de BNG leningen door Avri verloopt de financiering enkel nog via eigen reserves.

Financiering *Bedragen x € 1.000*	**Prognose 1-1-2026**
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	**564**
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.187
Vaste schulden (Leningen BNG)	-
Totaal van de langlopende financiering	**2.187**

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.

De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). In meerjarig perspectief wordt de inzet van de bestemmingsreserves jaarlijks

afgebouwd, waardoor we ook in de toekomst een reëel en structureel sluitende begroting realiseren.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2026 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering	n.v.t.
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	0%
Omslagrentepercentage	0,0%

Op de volgende pagina is het Renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Renteschema *Bedragen x € 1.000*	
Rentebaten	-120
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	-
Rentelasten overig	-
Saldo baten en lasten	**-**
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	**-**
Rente over het eigen vermogen (niet van toepassing, geen externe rente)	-
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	**-**
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 1,5%)	-
Gerealiseerd renteresultaat	**-**

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 120.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

- Begrote rentebaten uit ontvangen rente: € 120.000

Paragraaf 5 –Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Totaaloverzicht

Overzicht baten en lasten *Bedragen x € 1.000*		Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten				
1. Regionale samenwerking		5.122	2.442	3.111
2. Contractgestuurde dienstverlening		14.377	13.133	12.709
3. Algemene baten en lasten		3.442	3.599	3.848
Totaal lasten		**22.941**	**19.173**	**19.669**
Baten				
1. Regionale samenwerking		4.037	1.120	1.781
2. Contractgestuurde dienstverlening		16.058	14.757	14.126
3. Algemene baten en lasten		742	258	546
Totaal baten		**20.837**	**16.135**	**16.452**
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking		2.517	2.951	3.009
2. Contractgestuurde dienstverlening		-	-	-
3. Algemene baten en lasten		211-	-	-110
Totaal gemeentelijke bijdrage		**2.306**	**2.951**	**2.899**
Saldo van baten en lasten		**202**	**-86**	**-317**
Mutaties reserves				
1. Regionale samenwerking	Onttr.	-	-	-
	Stort.	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Onttr.	137	-	184
	Stort.	76	-	-
3. Algemene baten en lasten	Onttr.	84	86	133
	Stort.	-	-	-
Totaal mutaties reserves		**145**	**86**	**317**
Resultaat		**347**	**-**	**-**

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Programma 1 Regionale samenwerking	2.517	2.951	3.009
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten	-211	-	-110
Totaal	**2.306**	**2.951**	**2.899**
Procentuele stijging		**28,0%**	**-1,8%**

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026 komt uit op een bedrag van € 11,27 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Gemeentelijke bijdrage programma's 1 t/m 3	2.134.450	2.951.344	2.899.303
Aantal inwoners	254.660	255.655	257.163
Bedrag per inwoner	**€ 8,38**	**€ 11,54**	**€ 11,27**

In de gemeentelijke bijdrage is niet de (project)bijdrage begrepen, die gemeenten betalen voor zaken zoals het Regionaal Investeringsfonds (RSF) en voor Mobiliteit. Deze bijdragen worden separaat gefactureerd.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Mutaties gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Afwijking**	
Gemeentelijke bijdrage begroting 2025	**2.951**	
Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.	36	N
Hogere overheadskosten als gevolg van mutaties binnen programma 3.	22	N
Voordelig resultaat op Treasury uit begrote rentebaten	-110	V
Gemeentelijke bijdrage begroting 2026	**2.899**	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2025

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2025.

Nr.	Omschrijving	Bedrag *x € 1.000*	I/S*	Dekking	Datum besluit
Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2025		**2.951**			
	Geen begrotingswijzigingen t/m AB maart 2025				
Actueel saldo gemeentelijke bijdrage begroting 2025		**2.951**			
	De begrotingswijzigingen vanaf april 2025 worden in de Bestuursrapportage 2025 verwerkt				
Gemeentelijke bijdrage begroting 2025		**2. 951**			

I=Incidenteel; S=Structureel

Verschillenanalyse per programma

1. Regionale samenwerking *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**		**Verschil**	**Impact op gem. bijdrage**
Lasten	**2.442**	**3.111**	**->**	**670**	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Bijstelling Mobiliteitsfonds aan het aantal inwoners per 1-1-25 Mobiliteitsfonds van € 1,- per inwoner.			2	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	In 2026 wordt eenmalig geen bijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds geleverd ivm overgangsjaar REA.			(511)	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Toevoegen van projecten en subsidies van Wonen, Mobiliteit, RES en LEADER. Dit werd eerder bij de Bestuursrapportage in de begroting opgenomen.			1.215	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Door beëindiging traineeprogramma in 2025 gaat dit uit de begroting van 2026.			(72)	
Alle producten	Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.			36	36
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage is wel bij programma 1 verantwoord.				22
Baten	**1.120**	**1.781**	**->**	**661**	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Bijstelling Mobiliteitsfonds aan het aantal inwoners per 1-1-25 Mobiliteitsfonds van € 1,- per inwoner.			2	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	In 2026 wordt eenmalig geen bijdrage voor het Regionaal Stimuleringsfonds geleverd ivm overgangsjaar REA.			(511)	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Toevoegen van projecten en subsidies van Wonen, Mobiliteit, RES en LEADER. Dit werd eerder bij de Bestuursrapportage in de begroting opgenomen.			1.243	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Door beëindiging traineeprogramma in 2025 gaat dit uit de begroting van 2026.			(72)	
Gemeentelijke bijdrage	**2.951**	**3.009**	**->**	**58**	**58**

2. Contractgestuurde Dienstverlening *Bedragen x € 1.000*	Begroting 2025	Begroting 2026		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	**13.133**	**12.709**	**->**	**-423**	
Doorstroompunt	Het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief. Bijstelling budgetten op basis van de verwachte rijksmiddelen. Per saldo resulteert dat in een stijging van de lasten van € 219.000.			219	
Leerplicht	Het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief. In 2026 wordt rekening gehouden met lasten op basis van de ingrado-norm. Daarnaast is er een effinciency voordeel bij de leerplichtadministratie. Per saldo betekent dit een verlaging van de lasten van € 21.000.			-21	
Sociale Recherche	Het personeels- en materiële budget is geïndexeerd conform de kaderbrief. Daarnaast zijn een aantal materiële budgetten omlaag bijgesteld. Per saldo betekent dit geen wijziging in de hoogte van de lasten.			0	
Inkoopbureau	Het regionaal Inkoopbureau is per 1-5-2025 geleidelijk afgebouwd en wordt niet meer vanuit Regio Rivierenland georganiseerd. Het maakt daarom geen onderdeel meer uit van de begroting in 2026.			-516	
Basismobiliteit (Versis)	De beheerskosten en vervoerskosten worden bijgesteld op basis van de prognoses. Dit resulteert in een verlaging van de lasten van € 411.000.			-411	
Ondersteuning WMO/Jeugd	De personele en materiële budgetten geïndexeerd conform de kaderbrief. Per saldo betekent dit een stijging van de lasten van € 30.000.			30	
Inburgering	De financiële afspraken van de nieuwe DVO Inburgering zijn verwerkt in de begroting. Daarnaast zijn de personele en materiële budgetten geïndexeerd conform de kaderbrief. Per saldo betekent dit een stijging van de lasten van € 276.000.			276	
Overhead	Een lager bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten na harmonisering van de toerekening. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een afname met € 24.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).				
Baten	**14.757**	**14.126**	**->**	**-631**	
Alle producten	In de begroting 2026 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2025. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.				
Doorstroompunt	Bijstelling van de verwachte rijks- en projectbijdragen.			273	
Leerplicht	De baten van Leerplicht zijn € 26.000 lager, omdat dit efficiency voordeel is doorberekend in een korting aan alle deelnemende gemeenten.			-26	
Sociale recherche	Bijstelling van de verwachte DVO-opbrengsten op basis van de afname van de dienst. Hierdoor ontstaat een financieel tekort en is een onttrekking van de reserve nodig.			-161	
Inkoopondersteuning	Door beëindiging inkoopbureau in 2025 gaat dit uit de begroting van 2026.			-664	
Basismobiliteit (Versis)	Bijstelling raming DVO-opbrengsten door de lagere verwachte vervoerskosten.			-392	
Ondersteuning WMO/Jeugd	Bijstelling raming DVO-opbrengsten.			9	
Inburgering	De financiële afspraken van de nieuwe DVO Inburgering zijn verwerkt in de begroting. Evenals de bijstelling van de toegerekende overhead voor Inburgering. Per saldo betekent dit een stijging van de baten van € 331.000.			331	
Gemeentelijke bijdrage	**-**	**-**	**->**	**-**	

3. Algemene baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	Begroting 2024	Begroting 2025		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	**3.599**	**3.848**	**->**	**250**	
Overhead	Indexatie materiële en personele budgetten conform kaderbrief.			103	
Overhead	Verlaging formatie en salarislasten P&O conform kaderbrief			(29)	
Overhead	Hogere salarislasten door bijstelling inschaling functies.			40	
Overhead	Opnemen detachering in begroting 2026			135	
Treasury	n.v.t.			1	
Baten	**258**	**546**	**->**	**288**	
Overhead	Bijstelling opbrengsten uit DVO door indexatie.			-32	
Overhead	Opnemen detachering in begroting 2026			-136	
Treasury	Opnemen verwachte rente inkomsten in begroting			-120	-110
Gemeentelijke bijdrage	**-**	**-110**	**->**	**-110**	**-110**

Uitgangspunten programmabegroting 2026

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2026 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2026.

Algemeen
Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2025 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2025. Nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2026 worden eveneens meegenomen.

Aantallen inwoners
Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2026 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2025 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten
Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 3,3%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Meerjarenbegroting
In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten
Algemeen uitgangspunt is, dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2026 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari/maart 2025. De Cao-afspraken per januari 2024 zijn verwerkt in de salariskosten met daarnaast, conform kaderbrief, een verwachte indexatie voor 2,7% op basis van de door het CPB gepubliceerde cijfers in de septembercirculaire 2024.
In de jaarrekening worden de werkelijke salariskosten verantwoord.

Rente investeringen en reserves
Basis vormt hiervoor de nota “reserves en voorzieningen”. Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2026 een rente van 0%. Omdat er geen sprake is van externe financiering kan er geen interne rente gehanteerd worden.
Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 0%

Vennootschapsbelastingplicht
De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW
De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele en de verrekenbare BTW.

Meerjarenbegroting
In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:
- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2026 met de vastgestelde CAO voor 2024 met daarnaast, conform kaderbrief, een verwachte indexatie voor 2,7% op basis van de door het CPB gepubliceerde cijfers in de septembercirculaire 2023.
- De (bestemmings)reserves voor Herhuisvesting en Desintegratiekosten worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Indien en voor zover hiervoor additionele bancaire financiering noodzakelijk is, krijgen we te maken met nieuwe (externe) rentelasten.

Personeelskosten
Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2026 bedraagt € 8.242.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en de salarissen van de proces-/programmamanager Arbeidsmarktregio Rivierenland (voorheen RW-POA). Hierbij wordt de kanttekening geplaatst, dat de salarislasten van Arbeidsmarktregio Rivierenland niet ten laste van onze eigen begroting komen, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van Arbeidsmarktregio Rivierenland zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investeringen Regiokantoor
Via deze begroting worden geen kredieten gevraagd voor nieuwe investeringen in 2026.
Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

Reserves
In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2026.
De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2025 en de geraamde mutaties in 2025 en 2026.

Overzicht reserves *Bedragen x € 1.000*	31-12-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2026
Algemene reserves				
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	310	-	184	126
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Subtotaal algemene reserves	**784**	**-**	**184**	**600**
Bestemmingsreserves				
Doorstroompunt (voorheen RMC)	283	-	-	283
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	781	-	83	698
Desintegratiekosten ontvlechtingen	259	-	51	209
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	**1.403**	**-**	**133**	**1.270**
Totaal	**2.187**	**-**	**317**	**1.870**

Toelichting bij de reserves:
Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening
In de begroting 2026 is een inzet van € 184.000 uit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) geraamd voor het verwachte tekort van Sociale Recherche.

Bestemmingsreserves
De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2026 een bedrag van € 133.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd.

Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen, dat met het afbouwen van deze reserves financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen *Bedragen x € 1.000*	31-12-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2026
Voorziening onderhoud gebouwen Tiel	10	16	-	26
Voorziening Bovenwettelijk verlof	29	-	-	29
Voorziening Verlofsparen	112	-	-	112
Totaal	**152**	**16**	**-**	**167**

Toelichting bij de voorzieningen:
De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit het meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan. Deze is door het Algemeen Bestuurd geaccordeerd bij de behandeling van de Begroting 2025. Daarnaast zijn er voorzieningen opgenomen voor het bovenwettelijk verlof en verlofsparen.

Geprognosticeerde balans

Activa *Bedragen x € 1.000*	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Totaal vaste activa	661	564	467	371	288	223
Totaal vlottende activa	13.821	12.411	11.706	11.686	11.656	11.594
Totaal activa	**14.482**	**12.975**	**12.173**	**12.057**	**11.944**	**11.818**

Passiva *Bedragen x € 1.000*	31-12-2023	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	2.620	2.187	1.870	1.739	1.611	1.503
Voorzieningen	226	152	167	181	197	178
Vaste schulden langer dan één jaar	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	**2.845**	**2.339**	**2.037**	**1.920**	**1.808**	**1.681**
Totaal vlottende passiva	11.636	10.636	10.136	10.136	10.136	10.136
Totaal passiva	**14.482**	**12.975**	**12.173**	**12.057**	**11.944**	**11.818**

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:
- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kade stellende rol van het bestuur.
Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.
De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tabel met kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2024	Raming 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	-9,4%	-9,3%	-8,1%	-7,6%	-7,2%	-6,7%
Solvabiliteitsratio	18%	17%	15%	14%	13%	13%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	0,0%	-1,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote daalt jaarlijks naar een niveau van ca. -6,7%. Een negatief percentage is gunstig, omdat dit betekent dat we meer vlottende activa (uitzettingen < 1 jaar + liquide middelen) hebben dan schulden.
- De solvabiliteitsratio daalt licht door de geraamde inzet van reserves.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2027 op 0%. De inzet van de reserve van de reserve desintegratiekosten is aangemerkt als incidentele mutatie evenals de bijbehorende incidentele lasten. De structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De raming voor 2026 komt eenmalig onder de 0% wegens de begrote inzet van de Contractgestuurde Dienstverlening reserve voor het tekort bij Sociale recherche. We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2026 en verder zijn naar verwachting:
- Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
- De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de (meerjaren)begroting houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten.

Meerjarenraming

Overzicht baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Lasten				
1. Regionale samenwerking	3.111	3.612	3.660	3.710
2. Contractgestuurde dienstverlening	12.709	13.091	13.483	13.888
3. Algemene baten en lasten	3.848	3.950	4.068	4.176
Meerjarige aanpassingen				
Vrijval kapitaallasten		-	-14	-32
Treasury-resultaat (rente)		-	-	-
Totaal lasten	**19.669**	**20.652**	**21.198**	**21.742**
Baten				
1. Regionale samenwerking	1.781	2.241	2.249	2.256
2. Contractgestuurde dienstverlening	14.126	14.739	15.182	15.637
3. Algemene baten en lasten	546	554	563	573
Meerjarige aanpassingen				
Totaal baten	**16.452**	**17.535**	**17.994**	**18.466**
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	3.009	3.096	3.186	3.278
2. Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-110	-110	-110	-110
Totaal gemeentelijke bijdrage	**2.899**	**2.986**	**3.076**	**3.168**
Saldo van baten en lasten	**-317**	**-131**	**-128**	**-108**
Mutaties reserves (storting (+) en onttrekking (-)				
1. Regionale samenwerking	-	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	-184	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-133	-131	-128	-108
Totaal mutaties reserves	**-317**	**-131**	**-128**	**-108**
Gerealiseerd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

Gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Rekening 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Gemeentelijke bijdrage	2.306	2.951	2.899	2.986	3.076	3.168
Totaal	**2.306**	**2.951**	**2.899**	**2.986**	**3.076**	**3.168**
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		**28,0%**	**-1,8%**	**3,0%**	**3,0%**	**3,0%**

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:
In de begroting 2026 is een eenmalige daling van 1,8% te zien in de gemeentelijke bijdrage door de verwerkte maatregelen om de gevraagde besparing op de gemeentelijke bijdrage te realiseren. De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2026 bedraagt gemiddeld 3% per jaar en is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kostenbudgetten en een voortzettende daling van het resultaat uit treasury.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen
De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2027 t/m 2029. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2026.

Salarissen
Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2026 van gemiddeld 3,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen
In de meerjarenbegroting worden de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasten, prijsindexeringen, vrijval van kapitaallasten en actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasten
In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasten voor 2027 en verder vastgesteld op het niveau van 2026 waarbij rekening is gehouden met de meerjarige mutaties, zoals vrijval van kapitaallasten op het moment dat investeringen volledig zijn afgeschreven.

Inzet reserves
De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de financiering van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting (inzet reserve Herhuisvesting) en de lasten van de gerealiseerde modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering (inzet reserve Desintegratiekosten). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. De kapitaallasten van de verbouwingsinvesteringen vallen over enige jaren vrij in de begroting, en dat gebeurt op het moment, dat de reserve Herhuisvesting geen saldo meer heeft. Hierdoor behouden we een reëel en structureel sluitende begroting in meerjarig perspectief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 23 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves volgens de (meerjaren)begroting 2026-2029 opgenomen.

Overzicht structurele reservemutaties *Bedragen x € 1.000*		**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Reservemutaties					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-184	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-83	-83	-83	-65
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-51	-48	-46	-43
Totaal reservemutaties		**-317**	**-131**	**-128**	**-108**
Waarvan structureel					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-83	-83	-83	-65
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Totaal structurele reservemutaties		**-83**	**-83**	**-83**	**-65**
Waarvan incidenteel					
Inzet reserve CgD (progr. 2)	Onttr.	-184	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-51	-48	-46	-43
Totaal incidentele reservemutaties		**-234**	**-48**	**-46**	**-43**

Toelichting bij het overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Reserve Contractgestuurde Dienstverlening:
Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van het verwachte tekort bij Sociale recherche door afname van de dienstverlening. Dit tekort wordt als incidenteel gezien omdat er maatregelen genomen worden om dit in de latere jaren te voorkomen.

Reserve Herhuisvesting:
Deze reserve wordt ook ná 2029 nog jarenlang ingezet voor de financiering van de (kapitaal)lasten van de verbouwingsinvesteringen van de in 2019 gerealiseerde herhuisvesting. De reserve heeft toereikend saldo voor de structurele dekking van deze lasten.

Reserve Desintegratiekosten:
Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van de lasten van de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur. De reserve heeft op 31 december 2029 een verwacht saldo van € 72.000. Dit saldo wordt toereikend geacht voor de geraamde inzet ná 2029. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ICT-kosten in de komende jaren.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 23 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Aanvullende toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

Onze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, waarbij we in principe alleen posten met een structureel karakter meenemen. Tegenover de inzet van de reserve desintegratiekosten staan echter wel incidentele lasten gezien het incidentele karakter van de reserve desintegratiekosten. Deze incidentele lasten bestaan uit incidentele lasten voor de ICT-voorzieningen voortkomend uit de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur.
In de begroting 2026 zijn er bij programma 3 incidentele lasten en geen incidentele baten vastgelegd. Dat is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel.

Overzicht incidentele baten en lasten *Bedragen x € 1.000*	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Incidentele lasten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten	51	48	46	43
Totaal incidentele lasten	**51**	**48**	**46**	**43**
Incidentele baten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele baten	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo van de incidentele baten en lasten	**-51**	**-48**	**-46**	**-43**

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage

Overzicht gemeentelijke bijdrage *Bedragen x € 1.000*	**Primitieve Begroting 2026**	**Buren**	**Culemborg**	**Maasdriel**	**Neder-Betuwe**	**Tiel**	**West Betuwe**	**West Maas en Waal**	**Zaltbommel**	**Totaal**
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2025	257.163	27.978	30.281	26.289	25.781	42.575	53.253	20.594	30.412	257.163
Algemene bestuursondersteuning	1.089.936	118.579	128.340	111.421	109.268	180.446	225.703	87.284	128.895	1.089.936
Speerpunten, beleidsondersteuning en projecten	1.919.367	208.817	226.006	196.211	192.420	317.764	397.460	153.706	226.984	1.919.367
Programma 1 Regionale samenwerking	3.009.303	327.397	354.346	307.632	301.687	498.210	623.163	240.990	355.879	3.009.303
Treasury	-120.000	-13.055	-14.130	-12.267	-12.030	-19.867	-24.849	-9.610	-14.191	-120.000
Onvoorziene uitgaven	10.000	1.088	1.178	1.022	1.003	1.656	2.071	801	1.183	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Algemene baten en lasten	-110.000	-11.967	-12.953	-11.245	-11.028	-18.211	-22.779	-8.809	-13.009	-110.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	**2.899.303**	**315.429**	**341.394**	**296.387**	**290.660**	**479.998**	**600.384**	**232.181**	**342.870**	**2.899.303**

Regio Rivierenland

